

„És az Ige testté lett, és lakozék mi közöttünk, és láttuk az Ő dicsőségét.” (János 1,14a)

ŐRÁLLÓK

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetség lapja • 2020 • VI. Évfolyam • 3. szám • Ára: 1,25 lej

Ne félj!

„Ugyanezen a napon, amikor este lett, így szólt hozzájuk: Menjünk át a túlsó partra! Ők pedig otthagynak a sokaságot, csatlakoztak hozzá, minthogy ő már a hajóban volt; de más hajók is követték őt. Ekkor nagy szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a hajóba, úgyhogy az már kezdett megtelni. Ő pedig a hajó hátsó részében a vánkoson aludt. Ekkor felébresztették, és

így szóltak hozzá: Mester, nem törödsz azzal, hogy elveszünk? Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernek: Hallgass el, némulj meg! És elült a vihar, és nagy csendesség lett. Akkor ezt mondta nekik: Miért féltetek ennyire? Még mindig nincs hitetek? Nagy félelem fogta el őket, és így szóltak egymáshoz: Ki ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?” (Márk 4,35-41)

Folytatás a 2. oldalon

„Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem.” (Ján. 10.27)

A fenti igével köszöntötte **Tóth András**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöke Nt.Vinczéné Pálfi Judit egyházkerületi missziói előadó-tanácsost, Dr. Papp György urat, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet professzorát és a képzésre érkezett presbitereket aug.1-jén Solyomkőváron.

Az eseményen a nyitó áhitatot **Nt.Vinczéné Pálfi Judit** tartotta a Királyok első könyvének 3.5-12 versei alapján Salamon király követendő cselekedetét tárta elénk, aki alázatos

és engedelmes szívet kért Istentől.

Dr. Papp György professzor úr a Felekeztismeret második modulját, a nem keresztyén vallásokat –a zsidóság, az iszlám, a buddhizmus és a hinduizmus - mutatta be a képzés során.

A zsidóság, a judaizmus izraelita vallás, a világ egyik legősibb és legerjedtebb vallása. A vallás eredete Mózes könyvében olvasható, Ábrahám, Izsák és Jákób történetéig nyúlik vissza. Isten útmutatása alapján megépítették a sátorszentélyt, eljutottak Kánaánba, később Salamon

király idejében megépítették a jeruzsálemi templomot, amit a babiloniaiak leromboltak, a zsidó népet száműzetésbe hurcolták, ahol az isteni törvények - a háláchá- nyújtott útmutatást, és ahonnan évtizedekkel később tértek vissza hazájukba. A vallás alaptanítása az egyistenhit, valamint a Tóra, azaz az isteni törvények megtartása, ami írott részből (Mózes öt könyve) és szóbeli (Talmud) részből áll, és a hagyomány szerint Isten adott át Mózesnek, aki azt továbbadta a zsidó népnek. *Folytatás a 6. oldalon*

Ne félj!

Folytatás az 1. oldalról

Kedves Testvéreim! (...)

Röviden így tudnám összefoglalni és megfogalmazni a történet lényegét: A tó, amelyen a tanítványok hajóznak, az a világ, a nagybetűs élet. A hajó, amiben utaznak, az a saját életünk. Úgy szokták ezt a képet használni az irodalomban a költők, mint az „életünk vagy a létünk hajója” kifejezést.

Maga a vihar, ami ebben a történetben lezajlik, azt nemcsak egy természeti jelenségként kell felfognunk, hanem ezt a jelenséget az életünk viharaként, megpróbáltatásaiként kell értelmeznünk. Szeretnék illusztrációként egy bibliai nagy alaknak az életéből példát hozni, akinek hasonló viharba keveredett az élete. Ez Jób, akiről tudjuk, hogy mindenét elveszíti, ami a számára fontos és értékes volt. Alapvetően egy igaz istenfélő ember volt, nagyon gazdag, sok gyermekkel megáldva. Egy napon az élete olyan viharba keveredett, ami az életét teljes kilátástalan helyzetbe sodorta. Elvesztette a gyerekeit, barátait, egészségét és minden vagyonát is.

Láthatjuk tehát, hogy a Bibliában is vannak olyan személyek, akik hívő emberként keverednek az élet viharába. Ezért biztos vagyok abban, hogy volt már mi életünk is ehhez hasonló viharban. Amikor azt éreztük, mint az esőfelhők, úgy összegyülekeztek a fejünk fölött a problémák és a nehézségek. Sőt, mikor azt éreztük, hogy teljesen kilátástalan az életünk, mikor azt gondoltuk magunkban, hogy a túlpartra szinte lehetetlen átérni, vége mindennek, minden odaveszett.

Hallottuk a történetben, hogy tanítványok mennyire megijedtek a vihar alatt, hiszen így kiáltanak fel: Mester nem törödsz velem, hogy elveszünk? Ez a rémület teli kérdés talán számunkra is ismerős lehet. Mikor azt éreztük, mintha Isten nem törődne velünk, mintha az imádságainkat nem hallgatná meg, nem venné észre a nyomorúságunkat. Saját életemet végiggondolva én is voltam már

ilyen élethelyzetben, mikor annyira megrémültem, annyira elöntött a félelem, hogy ugyanígy kiáltottam Istenhez, mint a tanítványok, hiszen annyira körbevett a vihar, annyira rám zúdult a félelem, hogy azt hittem, itt a vége mindennek.

De Istennél semmi sem lehetetlen. Mert ő a világ és az életünk hajójának az ura. Ő az Ura a megkötözöttségeinknek, a félelmeinknek, és minden problémánkra ő tudja egyedül a megoldást megadni. Mindegy mekkora hullámok vesznek körbe bennünket, Istennek ez sem reménytelen helyzet, mert meg tud menteni minket bármekkora gondban vagyunk is. Nem a magunk észére kell hagyatkozni, és ne az emberektől várjuk a megoldást. Mennyire hajlamosak vagyunk mi is arra, hogy mikor bajba keveredünk, nem Istenhez fordulunk először, hanem elkezdünk saját terveket kitalálni, hogyan is vészeli át az adott problémát. Hol ott csak annyit kéne tennünk, mint a tanítványok tettek, hogy felébresztjük Jézust.

A történetben hallottuk, hogy amint ezt megtették, Jézus egyből közbelépett és lecsendesítette a számukra legyőzhetetlennek tűnő vihart. Nem véletlen, hogy miután Jézus legyőzte a vihart, a tanítványok így reagáltak: Ki ez, hogy mind a szél mind a tenger engedelmeskednek neki? Igen, ilyen hatalmas Urunk van, hogy ha ráparancsol, engedelmeskednek neki a szelek. Át kell adnunk az életünk hajóját Jézusnak, hogy ő irányítsa azt. Át kell adnunk teljesen Isten irányításának az életünket, és akkor nem fogunk sohasem elveszni. Bármekkora viharban kerülünk vagy próbatételre esünk át, ő mellettünk lesz, vele átérhetünk a túlsó partra. Merjük hát Testvéreim átadni az életünket teljesen Istennek, és hagyni, hogy ő vezessen minket.

Ennek az igerésznek van még egy fontos üzenete számunkra. Jézusnak a 40. versben van egy érdekes kérdése: Miért félték ennyire? Miért nincs hitek? Jézus ezzel a kijelentésével gyakorlatilag szembe megy azokkal a negatív érzéseinkkel, ami minden emberben, minden élőlényben megtalálható, s ez nem más, mint a félelem. Nem véletlen olvastam fel az

ézsaiási ígét is, ami így kezdődik: „Ne félj, mert megváltottalak”. Itt van egy egyértelmű utasítás Istentől arra vonatkozólag, hogy ne féljünk. A biblia teljes mértékben szembemegy a félelemmel.

Egyszer valaki összeszámolta, hogy a Bibliában 365 olyan ige van, ami arról szól, hogy ne féljünk. Pál apostol így ír Timóteusnak a 2. levelében: „Mert nem a félelem lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő a szeretet és a józanság lelkét.” Meg kell tanulnunk tehát nem félni, hanem bátor reménnyel és hittel teli szívvel élnünk a hétköznapijainkban. A különböző félelmek tartanak vissza attól, hogy igazán boldog életünk lehessen.

Nagyon sok embernek a szívét rettegés tölti el, ha például a múltjára gondol, és az mint egy kísértet üldözi őt. Vannak olyan emberek, akik félnek a magánytól, az egyedüllétől. Van, aki meg a jövőjével van úgy, hogy ha elkezd rajta gondolkodni, egyből félelem fogja el, és összeszűkül a gyomra. Ezek a félelmek emberi ésszel gondolkodva abszolút reális és teljes mértékben jogos félelmek, de krisztusi szemszögből fölöslegesek.

Hiszen az ézsaiási ige kimond még egy nagyon lényeges igazságot, amibe bármilyen élethelyzetben kapaszkodhatunk: Mert megváltottalak! Ezért megy szembe a Szentírás és Jézus is a félelemmel. Hiszen ő általa megváltott emberek vagyunk, így nem kell, hogy kísértsen a múltunk, mert ha minden bűnünket megvallottuk ő előtt, akkor Isten erről többé nem emlékezik meg. Nem kell félnünk a jelentől se a jövőtől, mert, ha Jézus Krisztus megváltott gyermekei vagyunk, akkor az életünk jó kezekben van, és eseményei úgy fognak alakulni, ami számunkra a legjobb.

Kívánom mindenkinek teljes szívemből, hogy ezt a csodálatos üzenetet meg tudjuk élni a hétköznapijainkban. Azért mert nem kell félnünk az ige tanítása szerint se az élet viharaitól, se az előttünk álló nehézségektől, mert megváltott emberek vagyunk, és olyan hatalmas Urunk van, akinek még a szelek is engedelmeskednek.

Gyakori kérdések a hitről való beszélgetésben

Július 11-én Presbiteri Csendesnapot tartottunk Szapáryfalván, melyre az egyházmegye több gyülekezetéből érkeztek résztvevők (Lugos, Nagybodófalva, Temesvár – Belváros, Új Ezredév, Újmosnica, Végvár).

Az egybegyűltek üdvözlése (Csizmadia Ferenc helybéli lp., Bódis Ferenc esperes) után Gáll Zoltán lugosi lp. tartott igei bevezetőt a Mt 20, 17-19 alapján. Jézus felkészíti mindenkorai tanítványait arra, hogy az ő követése a keskeny úton nem csak jólétet, örömet, gondtalanságot kínál, hanem hittel viselt próbatételt, szenvedést, kereszthordozást, melyeknek viszont a vége a Krisztussal elért végső és teljes győzelem.

Az aktuális üzenetet hordozó áhítat mellett a közös éneklés is lélekemelő volt, hisz rég nem gyűlhettünk össze egyházmegyei szinten. Hermann Mostert Rebeka temesvári lelkész, fordító vezetésével énekeltek énekeskönyvünk kevésbé ismert énekeiből.

Meghívottunk, Lőrincz István, a Marosvásárhely – Alsóvárosi gyülekezet lelkipásztora, előadásában a hitről való beszélgetés fontosságát világította meg. Többek között ilyen témákat járt körül, számos személyes példát hozva fel saját tapasztalataiból:

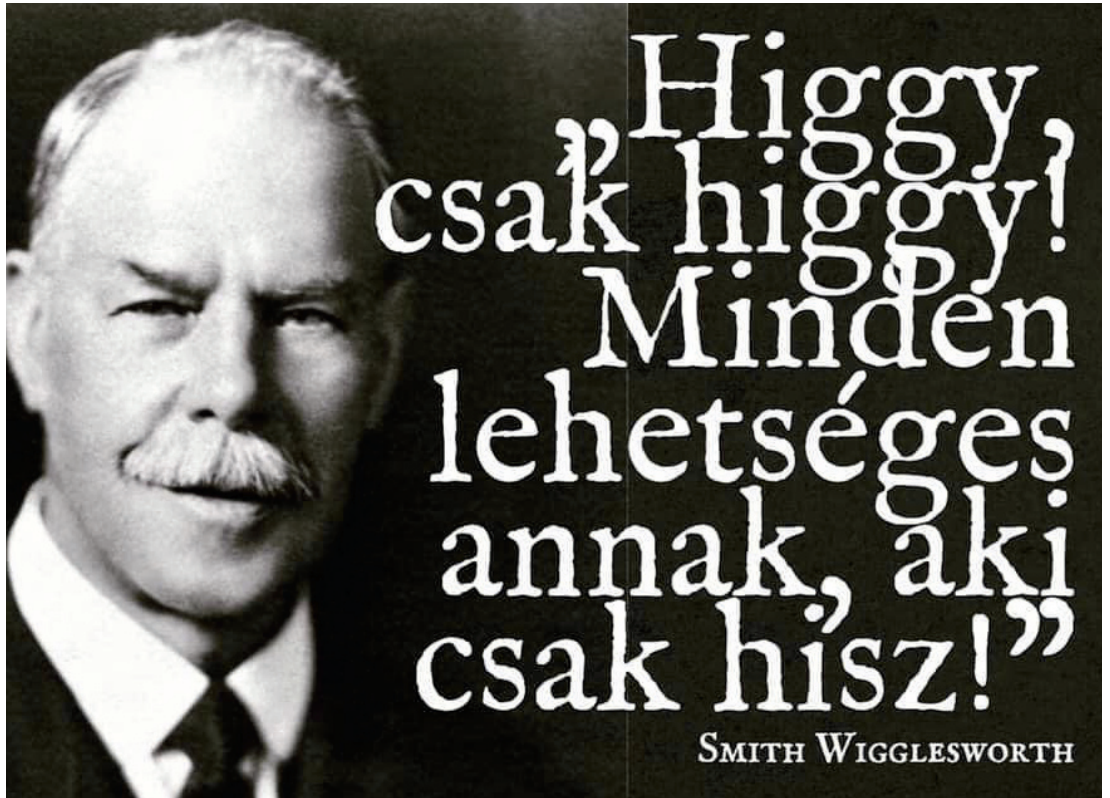
- Az emberek megszólításának módjai, lehetséges megközelítések (pl. keresztség, konfirmáció)

- A hit jelei, gyümölcsei az életünkben (az Isten ígéje utáni éhség, vágyakozás a gyülekezeti közösségbe és az Úr asztalához, a bűn gyűlölése és harc ellene). Ezek hiánya az élő hit hiányára vezethető vissza

- A hit dinamikája és működése a hívó ember életében

- Az emberek bátorítása a hit ajánlójának kérésére és a kiválasztásról való megbizonyosodásra

- Gyermekünk hitre nevelése

- A hittől és egyháztól eltávolodott gyülekezeti tagok megkeresése és vissza hívogatása, a súlyos megpróbáltatásokban élő atyafiak lelki gondozása

- A hitéletben felmerülő kísértések és azok legyőzése

- A hitben való növekedés. Eszközök, amelyek segítenek: Igeolvasás, Istentisztelet látogatása, közösség gyakorlása, rendszeres imaélet, éneklés. Akadályok: meg nem vallott és el nem hagyott bűnök, az igeolvasás, közösségi élet elhanyagolása, önzés, rohanó életmód, világiasság.

Az elhangzottak kapcsán kérdések feltevésére és hozzászólásokra is volt lehetőség.

Többen is felszólaltak, ami azt bizonyítja, hogy a vendég lelkész bizonyágtétele megragadó, gondolatébresztő volt. Amint a kérdésekből kiderült, figyelem felkeltő volt Lőrincz István lp. börtönlelkészi szolgálata. Tanulságos történeteket

hallhattunk emberi mélységekről és az Úr megtartó, érettünk aláhajló kegyelméről.

Az együttlét közös ebéddel, szeretetvendégséggel zárult. A járványra való tekintettel a szervezők megtették a kötelező óvintézkedéseket. A szabadban, a templom kertjében fogasztottuk el a helyi gyülekezet által készített bográcsos töltött káposztát és finom házi süteményeket.

Köszönet a más gyülekezetekből érkező asszonytestvéreknek, akik nem jöttek üres kézzel, hanem egy tál süteménnyel gazdagították a megterített asztalt. Ez a rendhagyó megoldás még meghittebbé tette a svédasztalos étkezést, hiszen lehetett közben mozogni, beszélgetni régen látott ismerősökkel.

Hála az Úrnak, hogy az időjárás is kedvezett és létre jöhetett ez a találkozó! Hiszem, hogy mindannyiunk lelki épülésére szolgált.

„Az ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az atya egyszülöttjének dicsőségé, telve kegyelemmel és igazsággal” (János 1.14)

Az eukarisztia évében a fenti igével köszöntötte **Tóth András**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöke a negyedik presbiterképzésre megjelent presbitereket 2020. július 11-én Sóllyomkőváron. A Covid -19 járvány miatt a tervezett képzés első részének megtartására került sor az előírásokat betartva. Az elnök úr köszöntésében sajnálatát fejezte ki, hogy nem a tervezettek alapján zajlik a képzés, de szükségét látta annak, hogy ne szakadjon meg a „fonal” és folytassuk tudásunk gyarapítását. Köszöntötte Nt. Vinczéné Pálfi Judit, egyházkerületi missziói előadótanácsost és Dr. Papp György professzort, a Kolozsvári Protestáns Teológia Intézet adjunktusát.

Nt. Vinczéné Pálfi Judit Isten igéjét-1.Kor.2.12 versét- olvasta és magyarázta a nyitó áhítaton. Elmondta, hogy Isten szavai mindig eljutottak az emberekhez akár a „lélek szárnyán” vagy a Szentírásán keresztül, de Ő mindig üzenetet küld felénk. Ez az üzenet és tanítás a világ lelke és az Isten lelke.

A világ lelke az, amit szüleinktől, barátainktól, környezetünktől kapunk, látunk, elsajátítunk. Az Isten lelke az az erő, ami hat rám, amely által bármilyen nehézség alól fel tudok emelkedni, amely segít abban, hogy megtaláljam az új lehetőségeket. Ez az Istentől kapott erő nem véges, ez egy Ajándék számunkra Istentől, amit igyekezzünk elfogadni és általa élni a mindennapokban.

Dr. Papp György professzor úr előadása „A történelmi egyházak” moduljának keretén belül a más, körülöttünk élő keresztyén felekezetek bemutatására fókuszált. Előadásának elején egyház, felekezet és vallás fogalmait tisztázta. Egyháznak nevezzük azokat a hierarchikus szervezeteket, amelyek egy felekezet tagjait foglalja magába, a keresztyén hívek szervezett közössége. Az *egyház* a mennyei Atya dicsőítésének helye, Jézus Krisztus gyülekezete, a Szentlélek közössége. A *felekezet* közös vallási elveket valló népességcsoportot jelent. A vallás egy gyűjtőfogalom, alatta az isteni hatalom létezésével kapcsolatos tanítások, szokások és szertartások rendjét értjük. A felekezeti ismeret lehetőséget biztosít arra,

hogy a különféle vallási közösségek által fölvetett kérdéseket az Ige mértékén megvizsgáljuk, a problémákra megoldást találjunk és hirdessük az ide vonatkozó igei üzenetet. Ezért jó, ha minél több felekezetet ismerünk, mert akkor annál jobban fogjuk ismerni a saját egyházunk életét, és így könnyűszerrel háríthatjuk el az alaptalan, felszínes kritikákat, jobban törekedhetünk erősségeinkért.

A legnagyobb világvallás a keresztyénség. A keresztyén világ közepontjában Jézus Krisztus áll, Ő a bűnös embervilágot kegyelmébe fogadó Isten megtestesülése, aki a legnagyobb szeretetet fejezi ki azzal, hogy tanít, csodát tesz, gyógyít s végül az életét áldozza a rábízottakért.

A felekezetek bemutatását a legrégibbnek vallott felekezettel kezdte az előadó, a *katolikus felekezettel*. A katolikus egyház az egyetlen isteni alapítású egyházként tekint magára, hitelvei a Biblián és a hagyományokon alapul. Tanításuk szerint a világot teremtő Isten szabad akaratot adott az embernek –ha valaki az előírások szerint viselkedik és betartja Jézus szeretetparancsát, akkor a mennyországba kerül, ha viszont ellenszegül, akkor örök büntetés lesz a sorsa a túlvilágon. Ugyanakkor szerintük 7 szentség van: keresztség, bérmálás, oltári szentség, bűnbánat, utolsó kenet, egyházi rend, házasság. Istentiszteletük a mise-áldozatbemutatás. Az ostya és a bor átlényegül az úrfelmutatáskor Krisztus valóságos testévé és vérévé. Isten mellett segítségül hívnak elhunytakat, szenteket, ereklyékkel látják el templomaikat. Szűz Máriát a szentek fölé emelik, ő az üdvösség közvetítője. A házasság intézményét szentségként kezelik, a válás a szentségek elvesztését vonja

magá után. Az egyház közösségét a laikusok, a felszentelt klerikus papok, szerzetesek alkotják. A papság tagjai nőtlen férfiak, reverendát hordanak, nyaki részén található fehér gallér, a kollára. Az egyház feje a pápa.

Az *orthodox-görögkeleti* (pravoszláv) egyház magát „igazhitűnek” nevezi. A római pápát csupán egy regionális egyházfőnek ismerik el, mert vallják, hogy az Egyház feje Jézus Krisztus, akinek nincs szüksége földi helytartóra, az egyházkormányzás a Szentlélek által történik. Hitforrásként a Biblia mellett elismerik a szent hagyományt, 7 szentséget fogadnak el, az üdvösséghez kegyelem, hit, szeretet, remény, jócselekedetek szükségesek. Templomukban nincsenek ülőhelyek, a főbejárat nyugaton, az oltár mindig keleten van, rajta szentségtartóval, ereklyével. Szűz Máriát szentként tisztelik, de nem imádják. A *görög-katolikus egyház* visszatért a katolikus egyház szertartásaihoz, hagyományaikban, lelkiségben őrzik a keleti örökséget, de hívek a pápához. Templomaikban az ikonosztázon, a képállványon Mária és Jézus életének eseményei láthatók, a pap állandó párbeszédben van a hívekkel, és sokszor vetik a keresztest liturgia alatt. A papok maguk döntenek arról, hogy cölibátusban vagy házasságban szolgálnak.

A *lutheránus-evangélikus* egyház az 1517. október 31-én a Luther Márton 95 tételének a kifüggesztésével vette kezdetét és az „Ágostai Hitvallásban” foglalták össze hitelveiket. Luther az első reformátor, aki a „sola Scriptura” elv alapján csakis a Bibliát tekintette Isten írott igéjének.

A Szentháromságáról tanítja, hogy Isten lényegében egy, de személyében három: az Atya Isten a világ teremtője

és fenntartója, a Fiú Isten a megváltó és a Szentlélek Isten a megszentelő. Tanításuk szerint az ember eredendően bűnös, szüksége van a megváltásra, egyedül Krisztus által, Isten kegyelméből csakis hit által lehet üdvözülni. Két szentséget tartanak Jézustól eredendőnek: a keresztséget és az úrvacsorát. A reformátusokhoz hasonlóan a paritás elvét vallja, azaz minden szinten egy lelkész szolgál, aki Luther-kabátot, tógát visel, Mózes tábla van a nyakán. Templomtornyán kereszt van, a templomban szószék, ahonnan elhangzik a prédikáció, és az oltár, ahol a liturgia zajlik. Az oltár mögött Biblia témájú oltárkép.

Az *unitárius* egyház az egyetlen magyar alapítású egyház. Szentháromság létét tagadó egyház, hitszónoka a katolikusból református, majd evangélikus végül unitárius, vallásalapító Dávid Ferenc volt, támogatója a világ egyetlen unitárius uralkodója, János Zsigmond. Megbékélést támogató egyház, igyekszik kerülni a konfliktusos helyzeteket. Jézus Krisztusban az emberi példaképet, a Szentlélek Istenben pusztán „Istennek jóra vezérlő erejét” látják. A Bibliából azt tartják elfogadhatónak, ami az emberi értelemmel összeegyeztethető. Az egyház náluk lelki egyesület, aminek az a dolga, hogy Isten Országát a földön megvalósítsa. Szentségeik nincsenek, de megtartják a keresztelest mint a megújulás ígértét hordozó szertartást és az úrvacsorát, mint Jézus Krisztus áldozatára emlékeztető és példája követésére buzdító rítust. Nem hisznek a feltámadásban, tagadják a bűn dogmáját, azaz mindenki jónak születik, de nyitott a rosszra.

A történelmi egyházak ismertetése után a professzor úr a neoprotestáns felekezetekről folytatta az előadást.

A *baptista* egyház legfőbb hitelve az Istenhez tartozás, jele a keresztség vagy bemeztkezés (baptismus latinul). Tanításaikban az egy Isten Atyának, Fiúnak és Szentléleknek jelenti ki magát a Szentírásban, Isten tökéletes és mindenható, végtelenül bölcs, az ember bűnben él, aki Isten kegyelméből üdvözülhet. Két szertartást tartanak Jézustól eredőnek: az úrvacsorát és a bemeztítést, ami az újjászületés jelképe és csak az részesülhet, akinek életén látszanak a megtérés gyümölcsei, vallást tett Jézusba vetett hitéről és önként kérte a bemeztítést. Tanításuk szerint az ember élete nem ér véget a

halállal, lelke külön válik a testtől. A hívők lelke élvezzi a megváltást, míg a hitetlenek szenvednek. Nagy gondot fordítanak az egyéni és gyülekezeti élet tisztaságára, fontosnak tartják az adakozást (tizedet fizetnek), nagy hangsúlyt kapnak a dicsőítő énekek, saját kórusuk van, az élményt magát túlhangsúlyozza és jól propagandál.

A *pünkösdistá* egyház alapítója Charles F. Parham, aki bibliolvasó kört vezetett és az itt szerzett ismeretek során dolgozta ki hitelveit, amelynek a lényege, hogy a Szentlélektől megszállt emberek megkapják az általuk ismeretlen nyelven szólás ajándékát, ráadásul Krisztus megváltotta az embereket a halál mellett a betegségektől is, vagyis pusztán imádkozással bárki meggyógyulhat. Hiszik, hogy Isten az Atya, a Fiú és a Szentlélek tökéletes egysége, az Úr Jézus Krisztus megszerzte az ember számára az üdvösséget, azaz a kegyelmi állapotot. Az üdvösség kizárólag Istentől ered, amit az ember hittel elfogad és Istennek szentelt életével megtart, mely majd az örök életben teljesedik ki.

Az *adventista (szombatista)* egyház protestáns felekezet, William Miller alapította Amerikában. Hirdeti, hogy Jézus nemsokára visszatér a földre 1831-ben, szerintük a világnak 1843-ban meg kellett volna semmisülnie, de nem történt meg, majd újabb határidőt tűztek ki (1844), de ekkor is elmaradt a visszatérés. Több irányzat is van, ami megkülönbözteti egymástól, hogy melyik csoport hogyan magyarázza a világvége elmaradását. Egyesek szerint Jézus eljött csak nem látták, mások új dátum kalkulását javasolták, míg a legradikálisabbak elhagyták a vallást és azt tanították, hogy a keresztyén hit csaláson alapszik. Tanításuk szerint a hét utolsó napja a szombat. Vallják, hogy hitelveiket egyedül a Bibliából lehet levezetni, szerintük a 10 parancsolat örök törvény. Két szentséget tartanak Jézustól eredőnek: a keresztséget, ami felnőtt korban történik és az úrvacsorát, ami kovásztalan kenyérral és erjetlen borral szolgálnak ki. Fontos számukra a misszió és a szeretetszolgálat.

A *Jehova Tanúi* (jehovisták) saját bibliafordítással rendelkeznek. Alapítója az amerikai Charles Taze Russel, aki bibliolvasó kört alapított, majd a tanításairól folyóiratot adott ki. Utódai először bibliakutatóknak hívták magukat, és csak 1931 óta ne-

vezik közösségüket Jehova Tanúnak (egy ószövetségi szöveghely alapján). Híveik szigorú előírások szerint élnek, ha valakit bűnei miatt kizárnak, kiközösítetté válik. A Szentleket Isten tevékeny erejének tartják, Jézus halálát megváltásként kezelik. Az ünnepeket nem tartják, mert elvonja figyelmüket Jehova istenétől. Nagyon erős a missziójuk, a karitatív tevékenységük csak saját híveikre irányul.

A *Hit Gyülekezete* magyar alapítású pünkösdistá egyház, amit 1978-ban alapított Németh Sándor. Tanításaik szerint a karizmatikus alapokon nyugvó közösség számára a lelki ajándékok megélése áll a középpontban. Nevük is a hit megélésének látható jelei. A gyógyítást a Szentlélek ajándékának és a hit erejének tulajdonítják, Jézusnak pedig a keresztséget és az úrvacsorát. Nem tartanak Karácsonyt, mert pogány ünnephez kapcsolódik.

A *Szabadkeresztyén Gyülekezet* neve a bűntől való megszabadulás üzenetét hordozza. Keresztelekor csakis az érett, hitét gyakorló és megváltó személyt merítik be, az újszülöttet csak bemutatják a gyülekezet előtt. Kenyérrel és borral úrvacsoráznak. Komoly figyelmet fordítanak a Szentlélek munkájára és ajándékaira. Előadása végén a professzor úr elmondta, hogy a reformátusok célja nem elhatalmasítani más felekezet híveit, hanem saját közösségeinket hitben erősíteni és, ha vitára kerül sor bármelyik felekezet tagjával, akkor mindig életpéldákkal tárgyaljunk velük.

A záró áhítatot **Nt. Lukács József**, nyugdíjas lelkipásztor, volt esperes, püspökhelyettes tartotta 2 Mózes 13 verse alapján, kiemelve Isten megtartó és gondviselő erejét, aki végigvezeti a választott népet a 40 napi vándorlás során, jelekkel juttatta az emberek tudomására, hogy szeretete, jósága soha nem múlik el. Ugyanaz a jóság, szeretet, gondviselés vezeti ma is Jézus Krisztust, aki biztosítja a jövődőt, a megmaradásunkat, mert annyi felekezet között nincs más biztosíték, mint az építő Jézus Krisztus. Feladatunk, hogy mi nem Jézus Krisztusról hanem Jézus Krisztusból beszéljünk.

Tóth András elnök megköszönte a lelkipásztorok szolgálatát, az előadó professzor kimerítő előadását, a megjelent presbitereknek a részvételt, és Isten gazdag áldását kérte további munkájukra és életükre.

Lakatos Nella, a KRE PSZ jegyzője

„Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem.” (Ján.10.27)

Folytatás az 1. oldalról

Ők csak az Ószövetség Istenét tekintették egyedül valóságos istennek. Az egyistenhit mellett nem tagadták, hogy vannak más túlvilági lények, angyalok akik közé tartozik a Sátán is. A teremtéstörténetet szó szerint értelmezik, azaz Isten 6 nap alatt teremtette a semmiből a világot és az életet, Ádám és Éva volt az első emberpár. A zsidók nem hisznek az erendő bűnben. Szerintük a megváltás a hit, az Istenhez való folytonos imádkozás és az Isteni parancsolatok szigorú betartásán keresztül érhető el. A bűnvallás és a megtérés böjt idején történik. A zsidó vallás az élet minden területére kiterjed: meghatározza az ember és Isten közötti helyes viselkedést, imádkozás módját, az ünnepek megünneplésének szabályait, tartalmazza az emberek egymás közötti törvényeit, a helyes étkezési, erkölcsi, háztartási előírásokat. A zsidó vallásnak nincs dogmarendszere, nem írja elő híveinek, hogy miben higgyenek, csupán az isteni törvények betartását követeli. Nézetük alapján az ember nem születik gonosznak, szerintük ha az ember jót cselekszik, akkor Isten kegyelmes hozzá. A hívőnek szent kötelessége földre borulva a napi háromszori ima. A zsidó vallás sajátos tulajdonsága, hogy Isten nevét nem ejti ki. A nyugalom napja a Sábát, szombat a tízparancsolat legspirituálisabb pontja, Sábátra emlékezve péntek délutántól szombat napnyugtáig a hívők figyelmüket Istenre irányítják. Az év ünnepkörének központjába a húsvéti időszak, az egyiptomi kivonulás emlékünnepe áll. A régi áldozatra alapuló formája az istentiszteleteknek a templomokkal együtt megszűnt, helyettük a zsinagógák (gyülekezés háza) maradtak, ahol a függönnyel ellátott Tóra szentély van, benne a Tóra tekerccsel, amit a rabbi istentisztelet alatt az olvasópultra helyez, és ezt az év során teljesen végigolvasnak és magyaráznak. Istentiszteleti alkalmakkor 10 férfi kell legyen, hogy az gyülekezett lehessen. Öltözködési szabályok főleg a férfiakra vonatkoznak: reggelente imaszíjat, tilint tesznek magukra, a két fekete, bőrből készült dobozkat

bőrszíjakkal erősítik a homlokra és a bal karizomra. „Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked” - mondja a Tóra - „Kösd azokat jelként a kezedre és legyenek fejdíszként a homlokodon”. A zsidósághoz való tartozást fizikailag külsőleg is ki kell fejezni, ez a fiúkon történik meg a körülmetéléskor 8 éves korban. A zsidóság nem tartja magát missziós vallásnak. Még mindig várják a Messiást, de stabil elképzelésük róla nincs. Az *iszlám* vallás egy ősi arab, zsidó és keresztény hittől közös töről fakadó monoteista vallás, amelyben Mohamed próféta a vallási és politikai vezetőszerp. Hívei a muszlimok-muzulmánok, akik az iszlámot tekintik az első, az egyetlen igaz, a világ keletkezése óta létező vallásnak, alapjául Isten-Allah szavának tekintett kinyilatkoztatások szolgálnak, amelyeket a Mohamed prófétaként ismert Muhammad ibn Abdallah ibn Ábdal muttallib adott át követeinek, és amelyeket halála után két évtizeddel a Koránban gyűjtöttek össze. Tanításait a *Korán*-az iszlám legfontosabb forrása, Isten által kinyilatkoztatott mű és Isten szavait tartalmazza, Allah meghatározza minden dolog sorsát és rendeltetését, elismeri a Tórát, Bibliát és a *Szunna*-Mohamed proféta és társai cselekedeteinek, tanításainak összesége, amit isteni útmutatásként kezelnek. Mohamed Kr. u. 570 körül született Mekkában, szülei halála után tevehajcsárként egy vagyonos kereskedőzvegy szolgálatába állt, később elvette feleségül. El kellett menekülnie, Medinába költözik és karavánokon való rajtaütései nyomán meggazdagodik, visszatér Mekkába. 13 felesége volt, 53 évesen 9 éves lányt vett feleségül. 40 éves amikor megvan az első látomása, Gábiel arkangyal révén kapta Allahtól. Mekka elfoglalása után diktálta az írónak a Koránt, végleges formáját kb. 650 körül nyerte el.

114 fejezetből áll, versekre van osztva (2-3), de vannak közöttük 100 soros költemények is. Az iszlám vallás teológiája mesékben, mítoszokban gyökerezik, istene az egész világ felett álló korlátlan úr, akit angyalok sokasága támogat. Haláluk után

menyország vagy pokol vár rájuk. Alaptételei: egyistenhit, a próféták és szentek, kinyilatkoztatott könyvek (Tóra, Zsoltárok, Evangélium) angyalok és dzsinnek, a Végző Nap-Ítélet napja és az elrendelés. Az iszlám a vallásgyakorlat 5 fő pillérét különbözteti meg: hitvallás (saháda), ima (szalát) - napi ötszöri kötelező ima, adakozás (zakát) - egy évben egyszer, ramadánkor kötelező a szegények számára adakozni, ami avagyon 25%-át jelenti, böjt (szaum) - ramadán idején kötelező hajnalhasadától napnyugtáig, Mekkei zarándoklat (hadzs) - minden muszlim kötelessége életében legalább egyszer elvégezni a zarándoklatot Mekkába a Szent Mecsethez. Szerintük minden dolog teremtője Allah és a világegyetem mindenható irányítója, láthatatlan, alaktalan és semmilyen helyhez nem kötött. Létének hét tulajdonsága van: élet, tudás, látás, hallás, akarat, mindenhatóság és beszéd. Ő minden jó és rossz cselekedetnek szezője, nem kötik semmiféle szabályok, megbojcsát akinek akar és megbünteti, akit akar. A világot Allah teremtette a semmiből. Születéskor a hitvallás szavait suttoják az újszülött fülébe, 7 nap múlva választanak nevet, 4 éves korban megkezd tanulmányait a higiénia, viselkedés- kultúra, közösségi kapcsolatok terén. A házasság nem szentség, hanem szerződés. Vallásuk szerint a muszlim nő jogi tekintetben csak másodrangú állampolgár, a nő a család alapja, elzárják a külvilágtól, aki semmit sem tehet a férj engedélye nélkül. Az iszlám vallás erkölcsi tekintetben is szabályozza a hívők életét. Az istentisztelet helye a mecset, kelet felé néző falába épített fülkéjében a próféta utódának, a kalifának a trónja áll. A muszlimok a saját vallásukat tartják a legjobbnak: „Ó Allah, az egyedüli”.

A *buddhizmus* filozófiai, gyakorlati alapú világnézet és vallás, ami i. e. 6. században jött létre Indiában, történelmi megalapítója Gautama, tipikusan ázsiai vallás. Buddha tanításainak alapszik, lényege az, hogy tudását alapítója saját erejéből szerezte meg, nem isteni kinyilatkoztatás segítségével, nem szent iratok tanulmányo-

zása révén, nem valamely tanítómester irányításával. Buddha mondja: „Én magam szereztem meg a tudást, ki nek a követőjének nevezem magam? Nincs tanítóm, én vagyok a senkihez sem mérhető tanító.” Buddha uralkodó család fiatal hercegeként nevelkedett, 30 éves amikor felismerte, hogy a betegség, az öregség, a halál, a szenvedés minden érző lény osztályrésze. 35 évesen elhagyja családját és egy éjszakai elmélkedés alatt rádöbben, hogy a szenvedés a tudatlanságból fakad, oka a mohó vágy, ha megszüntetjük az okot, akkor elérheti a nirvánát - azaz legyőz minden szenvedélyt. Tanait nem fektette írásba, közvetítőik útján terjedt. Tanításai során abból indul ki, hogy a világi jelenségek átmenetiek, a keletkezés és a pusztulás örök körforgásban változó jelenséget kutatva megállapította, hogy az ember és világa egymástól függő alkotórészek összesége, a testi dolgok, érzések, észlelések, elképzelések, ösztönök és tudatos cselekedetek kombinációi. Tagadja a halhatatlan lelkek létezését. Az elemeket „dharmának” nevezi – a föld, a víz, a levegő, a tűz ilyen dharmák, de a képességek - látás, hallás, érzékelés, az öntudat, a nem tudás, a gyűlölet, a vágy, az óvatosság, a szépség, az alvás, a hamisság, a nemi hovatartozás, az alvás, az éhség, a betegség az öregedés, a halál is az. Az ember egy folyamatosan változó dharmák alkotta folyamata, amely a halállal nem szakad meg. Tanításának alapja szerint négy igazság van: *van szenvedés* - az elégedetlenséget jelentő -, *van a szenvedésnek oka* - a vágy, a sóvárgás - *a szenvedésnek van vége* - a vágyakozás megszűnése - és *van egy út, amely a szenvedés megszüntetéséhez vezet* - a nemes nyolckrétű ösvény - amiben az erényesség az elmélyülés bölcsességét tartalmazza. A buddhista vallású nem hisz a sorsban, sem teremtő Istenben, arról van meggyőződve, hogy minden szándékos cselekvés gondolatban, szavakban, tettekben visszahat önmagára és jellemének kialakulására. Naponta 5 erkölcsi gyakorlatot vállal magára: úgy él, hogy ne sértsen meg másokat, nem veszi el azt, amit nem adnak oda neki, erkölcsös tiszta életet él, nem hazudik, nem használ durva szavakat és nem részegíti le magát. A buddhizmus nem ismer dogmákat.

A *hinduizmus* India autentikus ősi vallása, a keresztyénség és az iszlám vallás után a legnépesebb. A világvallások közül az egyetlen, amelynek nincs alapítója. A vallás nem jelent filozófiai kérdést, hanem arra való törekvést, hogy az életüket összhangba hozzák azokkal az elvekkel, amelyek jobb újjászületéshez vagy megszabaduláshoz vezetnek. Egyistenhitű, de Istent számtalan formában látja: Atya, Legjobb Barát, Legfelsőbb, Legvonzóbb. Alapja a Védák könyve, ami négy gyűjteményből tevődik össze. A vallás tanítása szerint a világrendszer egy földkorongból áll, középen a Méru hegy, amelyet a kontinensek és a tengerek vesznek körül. A föld alatt kígyószellemek és démonok lakta alvilágok, a gonosztevők büntetési helyei, a poklok találhatóak. A föld felszíne felett emeletszerűen magasodnak a felső világok, amelyek az isteneknek és szellemeknek szolgálnak. A hinduizmus tartalmazza: Isten és a lélek örökkévalóságát, a Védák elfogadását, lélekvándorlást, a karmát (a cselekedetek visszahatása), a szenvedést, a szenvedéstől való felszabadulás lehetőségét. Nem rendelkezik hittételekkel (dogmákkal), ezért nem követeli meg, hogy egy túlvilági istenben higgyenek, de azt sem kívánja, hogy a világ személyes irányítójának létezését megtagadják. A hinduk hisznek az önmagát szüntelenül megújító világ örökkévalóságában, nem fejlesztettek ki mindenkire kötelező tanokat, a hinduizmus saját elmélete szerint az örök vallás igényével lép fel. A hindu filozófusok a Dharmát, illetve a karma törvényét mint a világ felett álló legfőbbet tekintik elsődlegesnek. A dharma egyetemes mindenséget átható világtörvény, jelentésének és erejének következménye, hogy amit a hindu cselekszik sokkal fontosabb

mint az, amiben hisz, mivel tetteit a törvény szellemében hajtja végre. A karma az ok-okozati összefüggéseket jelzi. A társadalom rétegei a kasztok, a rendszere a következő: papok, katonák, kereskedők és földművesek, kézművesek és munkások. Életük során szigorúan szabályozott célkitűzéseket kell megfogalmazniuk. Legszentebb jelképük az *Om*-vallásos ceremónián hangzik fel - a *svasztika* - egyenlő szárú kereszt, amelynek szárai derékszögben törnek meg - *tilak*-homlokra, karra, mellkasra is festenek, alapanyaga a Gangesz agyag, formája kerek pontocska vagy vonal. A hinduizmus az örök törvény vallása.

A megismert vallások hozzájárulnak ahhoz, hogy jobb reformátusok, keresztyének legyünk - fejezte be előadását a professzor úr.

A záró ahitatot **Nt. Szőnyi Levente** Nagyfaú egyházközség lelképásztora, esperes végezte az Ap. Csel. 19.1-2 versei alapján, felhívta a figyelmünket az önvizsgálatra, a Szentlélekhez való szüntelen imádkozás fontosságára, mert a lélek gazdag áldása nélkül hiábavaló a külvilág, lélek nélkül minden porlad, élettelen lesz. Ahhoz, hogy szolgálatunkat hűen betöltsük és másokat is tanítványokká tegyünk, szükség van jó példát mutatni, a léleknek hordozói és gyümölcsei legyünk gyülekezeteinkben.

Tóth András megköszönte az előadónak, a lelképásztoroknak a szolgálatát, Isten gazdag áldását kérte életükre, családjukra, a résztvevő presbitereknek is megköszönte a jelenlétet és kérte, hogy a tanultakat, hallottakat közvetítsük az otthonmaradottaknak is. Ne feledjük, hogy Istennek tartozunk hálával az együttléért, mert mindenért Őt illeti a dicsőség. Soli Deo Gloria!

Lakatos Nella, kerületi jegyző

Lelki klímaváltozás

A klímaváltozásról sokat hallunk mostanság. A Föld éghajlata változóban van, pontosabban felmelegedőben, ami azt jelenti, hogy nagyon sok terület elsivatagosodik, az eddigi sivatagok pedig egyre nagyobb területre terjednek ki. Apad a zöldterület és növekszik a kő és a pusztaság, amely lakatlanná és életteleenné teszi azt a környezetet.

Lelki értelemben sincs ez másként. A keresztyénség - különösen Európában - egy lelki klímaváltozáson megy keresztül. Az apadó gyülekezetek, a bezárt templomok, és most még a koronavírus okozta korlátozások féltő, hogy egy lelki sivatagosodáshoz vezetnek. Nincs könnyű dolga a magvetőnek, aki szeretné a drága ige-magvakat minél több jó földbe hullatni. De azt tapasztaljuk, hogy egyre csak növekszik a sziklás és tövises terület. Egyre nagyobb az érdektelenség, a közömbösség és az új nemzedék "Isten nélkül is jól megvagyok" életfilozófiája.

A minap lelkipásztori közösségben megfogalmazódott sokak részéről az aggodalom: mi lesz a koronavírus után? Visszatérnek-e a hívek a templomba? Vagy ezt a járványt is arra

használja a sátán, hogy leszoktasson az élő istentiszteletről, a közösségről? A gonosz nem alszik és arra törekszik, hogy minél nagyobb legyen a lelki klímaváltozás, a lelki elsivatagosodás. A rohanó életben olyan nehezen tudnak az emberek időt szakítani Istenre.

Tennünk kell valamit ellene. A Földért is sokan igyekeznek tenni: fát ültetnek, erdősítene, napenergiát használnak. A keresztyén közösségünkért is tegyünk valamit: imádkozunk érte, ne hagyjuk, hogy a sátán elszakítson egymástól, hanem járjunk a gyülekezeti alkalmakra, hogy a lelkünk ne sivatagosodjon el, hanem puhuljon, élő vízzel és ige-magokkal teljen meg, hogy gyümölcsöt teremjen.

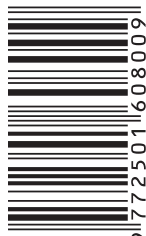
Szőnyi Levente

Kiadja a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége

Megjelenik negyedévenként
Szerkesztő bizottság: Veres Erzsébet sajtóreferens
Tóth András KRE PSZ - elnök
Lakatos Nella
(Elérhetőség/e-mail: veres_zsike@yahoo.com)
Tördelés és nyomtatás: TEHNO-PRINT Zilah

ISSN 2501-6083

Mert csak pillanatig tart haragja és élethossziglan jóakarata (Zsoltárok 30,6)

Mindarról, ami történik manapság a világban, körülöttünk és egyházainkban, csak remélni tudjuk, hogy tényleg csak egy pillanatig tart, és az Úr jóakarata lesz újból életünkön és tevékenységünkön. Az Úr megmutatja hatalmát e világmindenség felett, áthúzza terveinket és megmutatja hatalmát e világnak, hogy az ő akarata nélkül még egy hajszál sem eshet le fejünkről.

Így történt ez a mi esetünkben is: hány Istentiszteletet csak interneten tudtunk látni vagy hallani, hány Úrvacsorát csak otthonainkban tudtunk magunkhoz venni, hány egyházi rendezvény elmaradt azokból, amelyeket elterveztünk. Mi ezekért a fenyítésekért nem szabad zúgolódjunk, mint Mózes népe, inkább imádkozunk az Úrhoz, hogy térjen vissza jóakarata a népre, és amint annak idején vizet fakasztott a sziklából Mózes népe számára, úgy könyörüljön ezen a bűnös világon, hogy ne legyen betegség, amely az embereket távol tartja egymástól, hanem legyen szeretet, amely összeköti az embereket. Soha ne feledjük terveinkből kihagyni Őt és a segítségét kérni a megvalósításhoz. Bízva az Úr emberiség iránti jóakarátában és megbocsájtásában, legyünk egymás iránt szeretettel, béketűréssel és megbocsájtással. Akkor reménykedhetünk az Ő élethossziglan tartó jóakarátában.

Illés Jenő, SzREM PSZ elnöke

